

بازنگری: ۲

تاریخ: ۱۴۰۲/۱۰/۲۴

آیین نامه اجرایی نشر کتاب در دانشگاه فردوسی مشهد

«بسمه تعالیٰ»

به منظور ایفای رسالت دانشگاهی در توسعه دانش و نشر آثار علمی در قالب کتاب، این آیین نامه با تصویب کمیسیون سیاست گذاری نشر کتاب به عنوان عالی ترین مرجع تصمیم گیری در مورد سیاست های نشر کتاب در دانشگاه فردوسی مشهد تدوین شده است:

ماده ۱. انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد نهادی است قانونی در دانشگاه فردوسی مشهد که مسئولیت مدیریت نشر آثار را بر اساس ضوابط و مقررات بر عهده دارد. نشر هرگونه اثر با نشان و فروست «دانشگاه فردوسی مشهد» انحصاراً در این انتشارات صورت خواهد پذیرفت.

ماده ۲. زمینه های فعالیت انتشارات دانشگاه به شرح ذیل است:

- نشر کتاب های درسی و کمک درسی دانشگاهی در همه رشته ها به زبان فارسی و سایر زبان ها؛
- نشر متون قدیمی معتبر و ممتاز فارسی و عربی که تصحیح انتقادی شده باشند؛
- نشر نسخه های خطی فارسی و عربی منحصر به فرد و ارزشمند مربوط به معارف اسلامی و تمدن و فرهنگ ایرانی، با مقدمه انتقادی و تحقیقی لازم؛
- نشر آثار مرجع (لغت نامه ها، مجموعه اطلاعات علمی، فهرست ها، کتاب شناسی ها، اطلس ها، اسناد و ...);
- نشر آثار مستخرج از طرح های پژوهش و فناوری؛
- نشر آثار ترویجی و کاربردی.

ماده ۳. نشر کتاب به دو صورت چاپی و الکترونیکی قابل انجام است.

ماده ۴. انتشارات دانشگاه تنها به نشر کتاب اعضای هیأت علمی دانشگاه فردوسی مشهد (در قالب های چهار گانه درسی، کمک درسی، مرجع و عمومی) مبادرت نموده و بررسی آثار دیگر متقاضیان تنها در قالب زیر امکان پذیر است:

- کارشناسان دانشگاه فردوسی مشهد در قالب کتاب های درسی یا مرجع؛
- اعضای هیأت علمی دانشگاه های سطح یک (هم تراز با دانشگاه فردوسی مشهد) در قالب کتاب های درسی یا مرجع؛

تبصره ۱: برای انتشار آثار واردہ ، باید نمره ارزیابی کیفیت آثار از حداقل ارزش کمی تعیین شده، برخوردار باشند؛ در غیر این صورت امکان نشر برای این دسته از آثار وجود نخواهد داشت.

تبصره ۲: منظور از عضو هیأت علمی و کارشناس اعم از شاغل و بازنیسته است.

تبصره ۳: در موارد خاص در خصوص انتشار کتاب سایر اعضاء خارج از موضوع ماده ۴، در صورت شاخص بودن آثار (اثر فاخر یا نویسنده معتبر)، این آثار بعد از تشخیص خاص بودن اثر (اثر فاخر یا نویسنده معتبر) توسط مدیر نشر و کتابخانه مرکزی، در

کمیسیون سیاست‌گذاری نشر کتاب مطرح شده و در صورت تأیید کمیسیون مربوطه، اثر جهت فرایند نشر در دستور کار قرار خواهد گرفت.

ماده ۵. در صورت تعدد صاحبان اثر و پدیدآورنده‌ها، مبنای تصمیم‌گیری در خصوص نشر با توجه به مفاد مصوبات فوق الذکر، وابستگی سازمانی و جایگاه پدیدآور نخست خواهد بود.

ماده ۶. برای تمامی آثار پذیرفته شده برای نشر و اعم از آثار اعضای هیأت علمی دانشگاه فردوسی مشهد و دیگر دانشگاه‌ها و همچنین کارشناسان موضوع ماده ۴، هزینه‌های ویراستاری علمی و ادبی بر عهده پدیدآور/ندگان است. سایر هزینه‌ها اعم از ارزیابی، تمامی امور فنی و از جمله صفحه‌آرایی و طراحی جلد، هزینه‌های کاغذ و چاپ و ... بر عهده ناشر (دانشگاه) است.

تبصره ۱: انتخاب ویراستار و ارسال اثر بر عهده ناشر (دانشگاه) است.

ماده ۷. در صورت کسب نمره حداقل و اثبات کیفیت علمی برای کارگروه نشر و در عین حال عدم دara بودن اولویت چاپ به دلیل وجود کتاب‌های دارای تشابه نسبی، انتشار با هزینه شخصی پدیدآور/ندگان امکان‌پذیر است.

تبصره ۱: کلیه هزینه‌های نشر کتاب موضوع ماده ۷ اعم از ارزیابی، ویراستاری علمی و ادبی، تمامی امور فنی و از جمله صفحه‌آرایی و طراحی جلد، هزینه‌های کاغذ و چاپ و ... بر عهده متقاضی (پدیدآور) است و دانشگاه (ناشر) با نظر کارگروه تخصصی مربوطه به میزان ۱۵ تا ۲۵ درصد شمارگان کتاب و منوط به حداقل ده جلد از هر نوبت نشر (به جز پنج جلد ارسالی به اتحادیه ناشران، اداره ارشاد اسلامی و کتابخانه ملی) را دریافت و مابقی را به پدیدآور مسئول، تحويل خواهد داد.

تبصره ۲: حق چاپ و انتشار در نوبت‌های بعدی نشر برای دانشگاه (ناشر) محفوظ است.

تبصره ۳: دانشگاه (ناشر) می‌تواند در صورت تقاضای پدیدآور، توزیع کتاب را از طریق واگذاری به موزعان تابع قرارداد عهده‌دار شده و مطابق با قراردادهای توزیع و فروش دانشگاه، وجه حاصل از فروش کتاب توسط موزعان را به پدیدآور منتقل نماید.

ماده ۸. انتشار کتاب حاصل از پایان‌نامه کارشناسی ارشد در اولویت نشر انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد قرار ندارند و کتاب‌های حاصل از رساله دکتری مشروط به رعایت ماده ۴ قابل بررسی خواهد بود.

تبصره ۱: در خصوص کتاب حاصل از رساله دکتری دفاع شده در خارج از دانشگاه فردوسی مشهد مشروط به رعایت هم‌ترازی رتبه دانشگاه مربوطه با دانشگاه فردوسی مشهد، به منظور بررسی توسط ناشر (دانشگاه)، نامه اخذ مجوز چاپ از معاونت پژوهشی دانشگاه مربوطه نیز لازم است.

ماده ۹. برای انتشار هر اثر (در هر نوبت چاپ)، حقوق مادی پدیدآور از طریق تحويل کتاب به میزان ۱۸ درصد از شمارگان خواهد بود (عدد اعشار به سمت عدد بزرگ‌تر گرد خواهد شد) و هیچ پرداخت وجهی تحت عنوان حق‌التألیف، حق‌الزحمه و یا هر عنوان مشابه به صاحبان و پدیدآورنده‌های آثار، اعم از تألیف، تصحیف، تصنیف، تدوین، گردآوری و ترجمه تعلق نخواهد گرفت. در خصوص فروش الکترونیکی آثار در بسترها مورد توافق ناشر (دانشگاه)، ۲۰ درصد درآمد حاصله به عنوان حق‌التألیف و حق‌الزحمه به صاحب/ان آثار پرداخت خواهد شد.

تبصره ۱: در خصوص کتاب انتشاریافته حاصل از رساله دکتری و طرح‌های پژوهشی درون دانشگاهی، پنج (۵) نسخه بهعنوان حق‌الرحمه انتشار چاپی کتاب، به صاحب/ان اثر تحویل می‌گردد. عواید حاصل از فروش الکترونیکی این آثار، همانند سایر آثار (۲۰) درصد خالص فروش کتاب) بهعنوان حق‌الرحمه صاحب/ان اثر منظور می‌گردد.

تبصره ۲: چاپ کتاب بهصورت سیاه‌وسفید خواهد بود (در صورت درخواست صاحب/ان اثر، تصاویر بهصورت پیوست رنگی در وبسایت انتشارات درج خواهد شد); با این وجود، در خصوص کتاب‌هایی که بنا به شرایط خاص با درخواست صاحب/ان اثر و با تصمیم گروه نشر آثار علمی دانشگاه، بهصورت رنگی (تمام‌رنگی یا بخشی رنگی) منتشر می‌شود، میزان سهم صاحب/ان اثر از نسخ کتاب (بهعنوان حق‌الرحمه انتشار چاپی کتاب)، به میزان ده (۱۰) درصد شمارگان کتاب است.

ماده ۱۰. برای درج وابستگی سازمانی اعضای هیأت‌علمی بر روی جلد کتاب، مرتبه علمی در زمان نشر، درج می‌شود (مثلاً: استادیار دانشگاه ...) و عبارت «عضو هیأت‌علمی» استفاده نمی‌شود.

تبصره ۱: استفاده از عناوین و القاب و وابستگی‌های سازمانی برای پدیدآوران، مترجمان و صاحبان آثار علمی خارج از دانشگاه فردوسی مشهد، تنها با اخذ مستندات و تأیید رسمی سازمان یا موسسه ذی‌ربط انجام می‌پذیرد.

ماده ۱۱. مجموعه مقاله‌ها و مجموعه سخنرانی‌ها، چه بهصورت ترجمه و چه بهصورت گردآوری، در اولویت انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد قرار نمی‌گیرند.

ماده ۱۲. در موارد ابهام و یا موضوعاتی که در این آیین‌نامه صراحتاً به آن اشاره‌ای نشده است، کمیسیون سیاست‌گذاری نشر کتاب دانشگاه مرجع تصمیم‌گیری خواهد بود.

این آیین‌نامه در ۱۲ ماده و ۱۱ تبصره تدوین و در چهاردهمین جلسه کمیسیون سیاست‌گذاری نشر کتاب دانشگاه فردوسی مشهد در مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۲۴ به تصویب رسید.